

Kontrollrapport E16 Bagn-Bjørgo, Sør-Aurdal

Kontroll av samferdselsutbygging
Lokal tilsynsaksjon, uke 35-38 2017

Saksnummer: 2017/5562

Dato for kontrollen: 11.09.2017

Rapporten sendt: 13.10.2017

Informasjon om kontrollert virksomhet

Navn: Statens vegvesen Region Øst	Virksomhetens org.nr.: 974 725 460, eies av 971 032 081
Postadresse: Statens vegvesen Region øst Postboks 1010 Nordre Ål 2605 Lillehammer	Virksomhetens telefon / e-post: 22 07 30 00 / firmapost-ost@vegvesen.no
	Kommune: Sør-Aurdal

Til stede ved tilsynet

Statens vegvesen: Andreas Rønningen Anleggsleder Clair Bant YM-rådgiver Anna Höglund HMS-rådgiver Thomas Berger Kontraktingeniør	Fra Fylkesmannen: Stein Egil Granli Line Andersen Linn C. M. Rueslåtten
Skanska: Jan Arild Langeid HMS-rådgiver	

Bakgrunn

Miljødirektoratet har besluttet at det skal gjennomføres kontrollaksjon rettet mot samferdselsutbygging i utvalgte fylker i uke 35 – 38, 2017. Utbygging av samferdselsanlegg er midlertidig anleggsvirksomhet, og som ofte pågår over flere år. Tilsyn med midlertidig anleggsvirksomhet som tunneler og annet større anleggsarbeid i forbindelse med utbygging av samferdselsprosjekter faller inn under Fylkesmannens myndighetsområde. Fylkesmennene foretar derfor kontrollene i forbindelse med aksjonen.

Anleggsarbeid kan medføre skade på miljøet ved at store mengder partikler/slam finner veien til sjø og vassdrag. Partikler og slam kan legge seg på bunnen og føre til at oksygenforholdene blir dårlige. Anleggsvann vil også typisk kunne ha høyt innhold av tungmetaller, høy pH og løst nitrogen. Videre kan masser inneholde plast fra armering av sprøytebetong og lunter som kan spres med vannet.

Anleggsvirksomheten kan føre til at det oppstår en betydelig mengde overskuddsmasser med behov for permanente disponeringsløsninger. Feildisponeringer av masser kan derfor føre til permanente miljøforstyrrelser som sur avrenning, avrenning av tungmetaller, spredning av plast eller andre miljøgifter som påvirker nærliggende resipienter. Bruk av maskiner under anleggsfasen vil også kunne føre til støy- og luftforurensning.

Hovedfokus i aksjonen er å kontrollere anleggsvirksomhet som pågår i over 2 år og eventuelt har tillatelse etter forurensningsloven fra Fylkesmannen. Utslipp til vann, støy, støv, massehåndtering, farlig avfall og internkontroll er hovedtema i aksjonen.

Dokumentunderlag for kontrollen:

- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Statens vegvesen Region Øst, datert 5.2.2015.

Tilsynet ble varslet på forhånd.

Resultater fra tilsynet

Rapporten beskriver funn som ble presentert under oppsummeringen av tilsynet. Fylkesmannen avdekte 1 avvik, og det ble gitt 4 anmerkninger.

Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av bedriftens arbeid med ytre miljø eller internkontrolloppfølging, men beskriver situasjonen for de kontrollerte punktene under tidspunktet for tilsynet.

Følgende faktaark fra Miljødirektoratet ble delt ut under kontrollen:

- M-297/2015 Gebyr ved kontroll
- Farlig avfall

Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Fylkesmannens postjournal, jf. offentlighetsloven.

Definisjoner

Avvik

Overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen, for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven, produktkontrollloven og forskrifter hjemlet i disse lovene eller krav og vilkår fastsatt i tillatelser og dispensasjoner.

Anmerkning

Forhold som miljøvernmyndighetene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold

Forhold som kom fram under inspeksjonen og som det kan være nyttig for bedriften og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som har vært fremme under inspeksjonen, men der det ikke er gitt avvik eller anmerkninger.

Kontrollgebyr for virksomhet uten tillatelse

Det er innført gebyr for forurensningsmyndighetens arbeid med tilsyn og saksbehandling, jf. forurensningsforskriften § 39-3, og § 39-7 om gebyr for tilsyn av inntil en dags varighet i virksomheter. Fylkesmannen varsler at det skal betales en gebyrsats på kr 14 600,- for kontrollen, med henvisning til § 39-7 sats 3.

https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2004-06-01-931/KAPITTEL_12#KAPITTEL_12

Eventuelle merknader til varslet gebyrsats kan sendes Fylkesmannen innen 14 dager, jf. § 16 i forvaltningsloven.

Faktura med innbetalingsblankett vil bli ettersendt fra Miljødirektoratet.

Avvik

Avvik 1

Avfallsplan og sluttrapport fra saneringen av Wold bru og Haugerstuen bru dokumenterer ikke at farlig avfallsfraksjoner er sortert ut og levert som farlig avfall i henhold til miljøsaneringsplanen.

Avvik fra

- Forurensningsloven § 32. *Håndtering av næringsavfall*
- Avfallsforskriften § 11-8. *Leveringsplikt for farlig avfall*

Kommentar

I henhold til miljøsaneringsplanen datert 08.01.2016 (utarbeidet av Reinertsen) skulle påler til autovern, drenerør inne i konstruksjonen, markisolasjon og kabler/ledninger og el-tavler fra Wold bru, samt påler til autovern i Haugerstuen bru, sorteres ut og leveres som henholdsvis farlig avfall og EE-avfall. I avfallsplanene/sluttrapportene fra riving av de to bruene utfylt av Brødrene Dokken A/S som ansvarlig utførende, er det kun registrert to avfallsfraksjoner; henholdsvis jern og andre metaller levert inn til godkjent mottak og betong m.v. til gjenbruk i prosjektet.

Anmerkninger

Anmerkning 1

Skanska, som er hovedentreprenør for Statens vegvesen i delprosjekt E16 Bagn – Bjørgo, har ikke selv deklartert farlig avfall som har oppstått i forbindelse med veiprojektet.

Kommentar

Farlig avfall som oppstår i forbindelse med næringsvirksomhet skal deklarerer elektronisk av avfallsprodusent via Avfallsdeklarering.no. Kravet om innsamling inntreer når den totale mengden farlig avfall overstiger 1 kg. Vi viser til avfallsforskriftens § 11-8 første ledd.

Skanska har benyttet Ringerike Septikservice AS for innsamling av farlig avfall og det er dette firmaet som har deklartert farlig avfall fra veiprojektet. Det ble påpekt fra Fylkesmannens side at avfallsprodusent også har ansvar for å påse at transportør faktisk leverer avfallet til godkjent mottak eller behandlingssted.

Anmerkning 2

Jordvoll ved sedimentasjonsdam nedenfor Kjerringsvingen har hatt gjennomslag i anleggsperioden, med den følge at urensset vann fra anleggsområdet i Kjerringsvingen har blitt tilført en nærliggende bekk som drenerer videre til Begna.

Kommentar

I Kjerringsvingen er det etablert sedimentasjonsdam for å hindre tilførsel av sediment og finstoff fra anleggsområdet til nærliggende vannkilder. Vann til sedimentasjonsdammen blir ledet via en kunstig etablert bekk og det er bygd opp en jordvoll som skiller anlegget for vannrensing fra en nærliggende naturlig bekk.

På grunn av store nedbørmengder i anleggsperioden fikk vi oppgitt at det ved ett tilfelle har oppstått brudd i jordvollen som skiller vannbehandlingsanlegget fra den nærliggende naturlige bekken. Det foreligger ikke opplysninger om eventuell negativ miljøkonsekvens knyttet til denne situasjonen, men det må forventes at det var forholdsvis stor tilførsel av finstoff til bekken fram til jordvollen ble reparert.

Vi vurderer at de tiltakene som er iverksatt for å rense finpartikulært stoff fra avrenning ved Kjerringsvingen er i tråd med prosjektbeskrivelsen, men vi stiller spørsmålstegn ved om jordvullen som skiller vannrenseanlegget og den naturlige bekken er tilstrekkelig dimensjonert for å hindre framtidig erosjon og eventuelt nye gjennomslag ved stor vannføring.

Anmerkning 3

Utfylling av tunnelstein langs deler ny trase for FV. 220 Bagn-Reinli kan se ut til å være utført uten at det er tatt nødvendige hensyn til fastsatte reguleringsbestemmelser for veiprosjektet.

Kommentar

I forbindelse med tunneldriving i sør og vedtatte bestemmelser til detaljregulering for utbedring av FV. 220 Bagn-Reinli er det kjørt ut 90 000 m³ tunnelstein langs deler av traseen for FV 220. Alle steinmasser fra tunneldriving skulle i utgangspunktet disponeres i form av utfylling i og ved Kjerringsvingen, men med bakgrunn i nevnte reguleringsplan ble det akseptert at masser fra tunneldriving i sør kunne disponeres langs FV. 220. Reguleringsplanen ble vedtatt av kommunestyret i Sør-Aurdal 25.02.2016, sak 004/16. Reguleringsplanen for FV. 220 Bagn-Reinli setter en rekke krav til utforming av vei, disponering av masser, utforming av fyllinger samt bevaring av naturmiljø.

Det ble påpekt under befaring langs traseen at fyllingsskråningene langs den nye FV. 220 er svært bratte og at det øverste laget var svært løst. Det ble derfor stilt spørsmålstegn ved disse forholdene og om det faktisk lar seg gjøre å gjennomføre en hensiktsmessig revegetering her, slik som reguleringsplanen stiller krav om. Vi viser til reguleringsplanen § 3.2 Utforming.

Det ble observert at tunnelstein på ett sted er fylt helt ut til bredden av Begna elv ved normal vannstand. Noe høyere opp fikk vi inntrykk av at en mindre bekk og kantvegetasjon langs denne bekken var overfylt med masser uten at det var gjort avbøtende tiltak knyttet til dette. Omfanget av denne overfyllingen var vanskelig å fastslå siden vi ikke kjenner naturtilstanden på stedet før utfylling ble påbegynt. Vi vurderer likevel på dette grunnlaget at utfylling i den nederste delen av ny veitrase kunne vært mer skånsomt utført og at deler av masseutfyllingen sannsynligvis ikke er utført i tråd med bestemmelsene i reguleringsplanen.

Anmerkning 4

Det er ikke foretatt målinger av støvnedfall fra knuseverk eller utført støvdempende tiltak på knuseverk.

Kommentar

Statens vegvesen og Skanska oppgir at det ikke er foretatt støvnedfallsmålinger fra knuseverk på dette veiprosjektet i henhold til forurensningsforskriftens § 30-5. Utslipp av støv. Det foreligger derfor ikke dokumentasjon på at krav til utslipp av støv er overholdt.

Det er heller ikke utført støvdempende tiltak direkte på knuseverkene. Derimot har det i stor grad blitt utført støvdempende tiltak knyttet til transport av masser og ved asfaltering av kjøreveier som har varighet over 14 dager. Statens vegvesen og Skanska erfarer at støvproblematikk i første rekke oppstår i forbindelse med transport og har derfor ikke prioritert støvdempende tiltak på knuseverkene.

Det legges til at knuseverk på veiprosjektet har blitt flyttet rundt etter behov og at det som regel ikke lar seg gjøre å få til måleperioder som strekker seg over de anbefalte 30 dagene, i henhold til forurensningsforskriftens § 30-5.

Andre forhold

Vi vurderer at håndteringen av vann fra tunneldriften er utført på en god måte og i tråd med tillatelsen etter forurensningsloven av 5.2.2015. Under tilsynet ble det påpekt at det var betydelig avrenning av tilslammet vann fra enkelte anleggsområder og kjøreveger, og vi fikk ikke fullstendig klarhet i om det er gjort direkte tiltak for å hindre dette overvannet fra å renne ut i terrenget eller til vannkilder. Vi tar høyde for at det hadde vært en del

nedbør i området dagene før og under tilsynet, som gjorde forholdene litt spesielle. Likevel mener vi at overflateavrenning fra arealer med mye anleggstrafikk, der det i utgangspunktet er mye støvende aktivitet, krever en viss oppfølging for å unngå diffus avrenning av betydelige mengder tilslammet vann.

Under befaringen ble det observert veldig blakka vann i bekk rett på oversiden av E16 i Kjerringsvingen. Det så ut som det var lagt opp masser i bekken som en demning for å heve vannspeilet, slik at det ble mulig å ta ut vann fra bekken via en slange som lå der. Statens vegvesen og Skanska var ikke kjent med forholdet før befaringen, men ville undersøke saken nærmere.